

Maria Finsén

Socialnämnden 2018-03-07

Redovisning av verksamhet med personligt ombud 2017

Ärende

Statsbidrag för verksamhet med personligt ombud betalas ut av länsstyrelsen årligen. Danderyds kommun ingår i ett samarbete med fem andra kommuner; Sigtuna, Sundbyberg, Solna, Sollentuna och Upplands Väsby kommun, gällande verksamhet med personligt ombud. Nuvarande avtal gäller mellan 2017-05-02 och 2019-05-01 med möjlighet till ytterligare ett (1) plus ett (1) år.

Utförare Stiftelsen Parasoll lämnar årligen in sin verksamhetsberättelse samt en sammanställning av en klientenkät som genomförs under året. Danderyds kommun skickar årligen en redovisning till länsstyrelsen för statsbidrag.

Socialkontorets förslag till beslut

Socialnämnden beslutar enligt tjänsteutlåtande SN 2016/0102 daterat 2018-02-02 att godkänna Parasolls redovisning av verksamheten med personligt ombud 2017 samt socialkontorets redovisning till länsstyrelsen för statsbidrag.

Bakgrund

Personligt ombud erbjuds personer från 18 år med psykisk funktionsnedsättning som medför ett omfattande och långvarigt socialt funktionshinder med stora hinder för ett fungerande vardagsliv.

Arbetsuppgifterna är att

- tillsammans med klienten identifiera och formulera dennes behov av vård, stöd, service, rehabilitering och sysselsättning
- tillsammans med klienten se till att olika huvudmäns insatser planeras, samordnas och genomförs
- bistå klienten i kontakterna med olika myndigheter
- se till att klienten får vård, stöd och service, rehabilitering och sysselsättning utifrån egna önskemål, behov och lagliga rättigheter

Maria Finsén

- verka för att klienten får tillgång till rehabilitering, sysselsättning och/eller arbete

Arbetet sker på uppdrag av och tillsammans med klienten och inriktas på att hans eller hennes omständigheter och sociala situation ska bli så bra som möjligt på sikt. Det handlar om att hjälpa klienten att få tillgång till samhällets stöd. Insatserna ska vara samordnade och ges efter att klienten varit delaktig i planeringen av stödet. Bara i yttersta undantagsfall bör ombudet arbeta med fullmakt från klienten, och då bör arbetet vara begränsat i både tid och innehåll.

Ombudens arbetssätt är flexibelt med möten som styrs utifrån klientens behov när det gäller val av mötesplats, tid för möten, frekvens och andra aspekter. Ombuden möter klienter i många olika situationer och livsskeden och får därför anpassa metodik och arbetssätt individuellt. Det kan röra sig om rådgivning, om att företräda någon med fullmakt, att vara bollplank, personligt stöd, hjälp att överklaga beslut, vägvisare och annat stöd. Det innebär att etablera många olika kontakter med myndigheter och andra aktörer. Det kan handla om att vägleda och stödja klienterna i vägen till studier, arbetsträning, dagverksamhet eller andra aktiviteter som gagnar klienten och ger ökad livskvalitet.

Socialkontorets utredning

Denna sammanställning är för personligt ombud i Danderyd. I bilaga 2 beskrivs samtliga kommuner som ingår i samverkansavtal med ombudsverksamheten.

Personligt ombud i Danderyd 2017

Under året har ombudsverksamheten inte haft någon kö utan har kunnat ta emot de klienter som sökt kontakt. Uppsökande verksamhet har bedrivits genom besök på träfflokal, att informera om personligt ombud via anhörigstödet och vid möten hos myndigheter och vårdgivare.

Ombudet har deltagit i lokal samverkansgrupp och avtalsavstämningsmöten. Ombudet har, vid flera tillfällen under året, besökt kommunens träfflokal för personer med psykiska funktionsnedsättningar och medverkar i dess referensgrupp. Ombudet har också tagit initiativ till samverkansmöten med klienters olika myndighets- och vårdkontakter.

Ombudet har medverkat vid heldagsföreläsningar angående neuropsykiatriska funktionsnedsättningar respektive autism och asperger, heldagskonferens för personliga ombud i ABC-län, halvdagskonferens angående

Maria Finsén

suicidprevention samt kortare föreläsningar och informationsmöten i angelägna frågor.

Klientarbete

Under 2017 har ombudet totalt haft kontakt med 33 klienter från Danderyds kommun, varav 26 kvinnor och 7 män. Av dessa har två kvinnor och en man minderåriga barn, vad ombudet känner till.

Klienterna har haft behov av hjälp inom ett flertal områden men frågor kring myndighets- och vårdkontakter samt ekonomi har dominerat. Under året har ombudet noterat att arbets-/yrkesrelaterade frågor har ökat i förhållande till föregående år.

Systemfel och uppmärksammade brister under 2017

Ombuden upptäcker brister och hinder i samhällets stödsystem när de arbetar med klienterna. Det ingår i ombudens uppdrag att identifiera och rapportera de brister som gör att klienternas behov inte blir tillgodosedda (regeringens proposition 1993/94:218).

Ombudet har likväl som förra året uppmärksammat svårigheter för klienter att få adekvat stöd i kontakter med framför allt olika myndigheter. Det ställs ibland alltför höga krav på klienternas förmåga eller saknas tydliga riktlinjer i samband med utredningar eller i annan kontakt med myndigheten. Det brister i hänsyn till funktionsnedsättningen och dess konsekvenser vilket i sin tur får konsekvenser för klienten i form av bl.a. försenade utredningar, hjälpinsatser och ekonomisk ersättning. Detta är ett problem som framförallt uppmärksammats på handläggare-/ lokal nivå men förekommer även centralt i form av samhällssystem som inte anpassas efter t.ex. psykiska funktionsnedsättningar.

Problemet med en diskrepans mellan de sjukintygsläkare skriver och Försäkringskassans krav på hur intygen ska utformas fortlöper. Den bristande överensstämmelsen mellan Försäkringskassans och Arbetsförmedlingens syn på arbetsförmåga, vilket togs upp i förra årets rapport, gäller fortfarande. Konsekvensen kan då bli att personer inte får stöd från någon av myndigheterna. Ingen av dessa systembrister/ -fel är åtgärdade.

Parasolls klientenkät i Danderyd 2017

Stiftelsen Parasoll genomför varje år en undersökning genom en klientenkät. De klienter som har varit aktuella i verksamheten under september och oktober har fått möjlighet att utvärdera verksamheten genom att besvara enkäten. 163 enkäter har skickats ut, varav 76 har inkommit vilket innebär att 47 procent har besvarat enkäten. 2016 svarade 55 procent.

Maria Finsén

Följande andel klienter har svarat ”Ja i alla högsta grad” på frågorna:

75 %	Tycker du att du fått den hjälp du önskat?
78%	Anser du att ombudets stöd varit till hjälp i kontakten med myndigheter och andra?
67%	Tycker du att du fått hjälp tillräckligt snabbt?
75%	Tycker du att ombudet varit tillgängligt per telefon och med möten mm?
76%	Har du haft möjlighet till inflytande och delaktighet?
59%	Har du fått tillräcklig information om ombudsverksamheten?
86%	Har du blivit bra och respektfullt bemött av ditt ombud?
80%	Tycker du att ombudet är kompetent?
78%	Är du nöjd med verksamheten i sin helhet?

Den sista frågan är en fritextfråga som avser övriga synpunkter på verksamheten och har besvarats av nära hälften (47 %) av de svarande. Svaren redovisas i bilaga: ”Parasolls klientenkät 2017 sammanställning”.

Ledningsgrupp

Ombudsverksamheten regleras genom en förordning SFS 2013:522. Ledningsgrupperna består av representanter från landstingets psykiatri, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, representanter för kommunerna, personliga ombud och verksamhetschef från Parasoll. Representanter från respektive brukarförening RSMH och Schizofreniförbundet har också ingått.

Under 2017 har man med avtalande kommuner kommit fram till att driva två ledningsgrupper, en i upptagningsområdet för syd och en för norr. Därmed följer ledningsgrupperna den geografiska strukturen för de övriga representanternas organisationer bättre.

Maria Finsén

En komplikation har varit att de kommuner och myndigheter som deltar endast representerat sin egen kommun eller sin delorganisation. Det har varit svårt att hålla gruppen levande och uppfylla förordningens krav.

Socialkontorets yttrande

Under 2017 har verksamheten med personligt ombud upphandlats och nytt avtal har tecknats med samma utförare som tidigare, Stiftelsen Parasoll. Nuvarande avtal gäller mellan 2017-05-02 och 2019-05-01 med möjlighet till ytterligare ett (1) plus ett (1) år.

Ledningsgruppen har innan nuvarande avtal bestått av lokala aktörer i Danderyd. I och med nytt avtal under 2017 har ledningsgrupp syd och ledningsgrupp norr skapats. Ledningsgruppen har under 2017 inte varit fungerande då tillsättning av representanter mm har tagit tid. Representant från Danderyds kommun är avdelningschef för vuxenavdelningen. Parasoll som enligt avtal har uppdraget att sätta samman ledningsgruppen har för avsikt att genomföra en ledningsgrupp under våren och två under hösten 2018.

Antalet klienter är oförändrat från föregående år. Under året har ombudet noterat att arbets-/yrkesrelaterade frågor har ökat i förhållande till föregående år. Uppmärksammade systemfel och brister kvarstår från 2016.

Enligt klientenkäten är den största utvecklingsområdet att förbättra den information som klienterna får om verksamheten.

Socialkontoret godkänner Stiftelsen Parasolls redovisning för 2017.

Britt-Marie Ekström
SocialdirektörGunila Stenzelius
Avdelningschef

Handlingar i ärendet

1. Redovisning Statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud 2017
2. Stiftelsen Parasoll Verksamhetsberättelse 2017
3. Stiftelsen Parasolls klientenkät 2017 sammanställning